

VALGULEHT

NR. 17 (57) 1992 JAANUAR / VEEBRUAR

ILMUB JUUNIST 1987

TÄNA LEHES:

- *JUHATUS OTSUSTAS
- *EV
- ISIKUTUNNISTUSTE
- VAJALIKKUSEST
- *KROONIKAVEERUD
- *SÕNA ON JUURU KK
- DIREKTORIL
- J.MÄRJAMAAL
- *I.ISAKU SÕJAPÄEVIK
- *KAITSELIIT SAAB
- RELVAD

Ahvi aasta horoskoop

1992. aasta on idamaalastele ahvi, vee, Merkuuri, lisaks veel must aasta. Mida see aasta meile toob, mida meilt ootab?

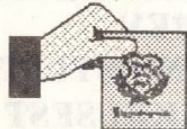
Ahvi aasta on kõikidele- nii lastele kui täiskasvanuile - väga rahutu, paljusi muutusi toov aasta. Ahvi aastal tuleb oma mõte enne korralikult läbi mõelda ning alles siis see teistele teatavaks teha. Ahvi aastal tuleb enne töö teha ja alles siis sellest rääkima hakata. Sest ahvi aastal- kelmide ja kavalpeade aastal- võiks muidu keegi su hea mõtte endale napsata ning ise selle ellu viia. Ahvi peetakse hea mälu loomaks, mistõttu ei korrata eelmisel aastal tehtud vigu, ei korrata üldse eelmisel aastal tehtut. Seda nõuab ka must aasta, eelmise - valge- aasta vastand. Ahv on

rahumeelne, sõbralik loom. Seepärast püütakse ahvi aastal hoiduda igasugustest konfliktidest ja kokkupõrgetest. Seda enam, et 1992. aasta on ka vee aasta. Aga teatavasti võtab vesi endale selle vormi, kuhu ta voolab. Tegude läbimõeldus ja paindlikkus on selle aasta deviisiks. 1992. aastal ei tohi olla meie seas kohta kadedusel ja laiskusel.

Ahvi aasta on õnnelik neile, kes tegelevad loominguga, poliitika ja äriaga.

Ahvi aasta on õnnelik aasta laste sündimiseks. Eriti õnnelik aeg on selleks suvi ja sügis.

Nii et ahvi aasta on tegelikult ka õnnelik laste sündimise aasta.

Isikutunnistus Eesti Vabariigis on vajalik

Eesti Kongressi IV istungjärgul võeti vastu otsus EV isikutunnistuste väljaandmise kohta selleks, et fikseerida kodanikkond, kes valiks taastatud vabariigi põhiseaduslikud riigivõimuorganid. Loomulikult kestis mõnda aega ka vastutöö valitsuse poolelt, kellele meeldis asju ajada võõrriigi passiga. Kuigi vastutöö asemel oleks võinud tegelda ajutiste ja alaliste elamislubade väljatöötamisega ning Eesti asja seeläbi edasi viia. Kui NSVL 6. sept. 1991. a. tunnustas Eestit, muutus CCCP-i pass järsku sisuliselt suveniirpassiks ja E.V. kodaniku isikutunnistus sai 21.nov. 1991. Ü.N. presiidiumi otsusega riiklikult tunnustatud dokumendiks, mille aluseks on Eesti Komitee Kodakondsusameti poolt välja töötatud E.V. kodaniku isikutunnistus koos lisandite ja elementidega. Sellest tulenevalt, et ametkonnad ei suuda koheselt oma tööd ümber korraldada, on Ü.N. presiidiumi otsuse kohaselt mõeldud lisalehe vajadusele. Ilmselt jääb ka selle küsimuse lahendamine Eesti Komitee kodakondsusametile, sest väidetavalt riiklikul kodakondsusametil ei jätkuvat vahendeid vahelehe trükkimiseks ja maksmiseks. Eesti Komitee on mõelnud lisalehe lihtsustatud kättetoimetamisele kirja teel. Passiamet hakkab väljastama välispassse.

Kumma küla rahval on isikutunnistused käes 89%. See mõte, et me kutsusime kodakondsusameti Rapla büroo töötajad küllasse kohapeale, oli meelepärane nii külarahvale kui bürootöötajatele. Eriti rõõmustasid eakamad inimesed, kellel kolm korda Raplas käia (fotograafi juures, dokumentide vormistamine ja seejärel isikutunnistuse kättesaamine) oleks olnud loomulikult raskendatud. Kumma külas oli E.V. aegne isikutunnistus säilinud kolmel Kõrtsinil - Hugol, Lainel ja Kaarliil. 11% hulka, kellel isikutunnistus puudub jäid need, kel sõit Raplasse on igapäevane asi. Võimalik, et oli ka kõhklejaid.

Kurb oli, kui isikutunnistust ei saanud kätte anda eestlasele, kelle onud olid võidelnud Vabadussõjas, kuid kes ise polnud ise sündinud Eestis ega vanemad polnud elanud Eesti Vabariigi aegu Eestis.

Mis eelised annab E.V. isikutunnistus?

* annab eeldused läbi viia põhiseaduslike riigiorganite valimised;

* fikseerib kodanikkonna ja valijate ringi;

* on reaalseks baasiks kodakondsuse küsimuse lahendamisel;

* näitab E.V. kodanike huve (näit. erastamisel);

* on alusel välispassi väljaandmisel;

* saab ületada Leedu ja Läti piiri (CCCP-i passi korral nõuab Leedu viisat);

* saab sõita Inglismaale ja Euroopas ringi rännata eurooplasena;

* ja üldse pole mõeldav edasimineku, kui eestlane pole end määranud E.V. kodanikuks.

Praktika on näidanud, et E.V. isikutunnistuste kasutamisel ei ole probleeme. Venemaal tingib ta eriti aupakliku suhtumise. Väike tõrge on ette tulnud Rapla perekonnaseisuametis, kus veel detsembri kuus nõuti CCCP-i passi, mille puudumise korral aga kuidagi lepitati ka isikutunnistusega. Väideti, et E.V. isikutunnistuste väljaandmine on peatatud. Vale informatsiooni allikana leidsime vaid "Ühistöö" kirjasaatja hr. Jahilo desorienteeriva artikli. Sellist seadusandlust pole olnud.

Teadaolevalt kodakondsusamet ei pahanda, vaid on vastutulelik, kui Kumma küla eeskujule järgneksid ka teised külad, leides ruumid, kus rahval on kergem koos käia.

Rapla büroo tel. 57-803

Büroo on avatud teisipäeval ja neljapäeval kella 15.00-18.00, laupäeval kella 10.00-13.00. Viljandi mnt.3

Helgi Lilleste

TÄNUAVALDUS

Vabandan, et ei pea oma lubadust mitte a/ü teemal enam lehes sõna võtta, aga ma ei saa oma ametit maha panna ilma tänuavaldust tegemata.

Ma tänan kõiki 322 ametiühingu liiget, kes möödunud aastal 1% oma palgast loovutasid ametiühingule. Ilma selle ühe protsendita poleks ma saanud aasta jooksul mitmel puhul a/ü liikmetele maksta toetusi ehk, nagu mina neid nimetan, tagasihoidlikke rahalisi kingitusi 19 780 rubla eest, mis on muide 2,5 korda rohkem kui mullu.

Tänu Teile sai meie lasteaed kevadel endale raadio, mille jaoks majand täit raha välja ei raatsinud panna ja 1000 rubla lastele jõulurõõmu valmistamiseks. Tänu Teile said koolilapsed ära käia osaihistu poolt lubatud preemiareisil Musta mere

ääres, mille jaoks majand jällegi 1400 rublat paljaks pidas.

Teid kõiki tänab sponsori eest "TALVEKLUBI", tänulikud on kevadel kooli ja lasteaia lõpetanud ja võib-olla olid nemad viimased, kes kingitused said.

Ja muidugi isiklik tänu, sest Teie mitte kuigi suurest palgast kinni peetud 1%-st sain ka mina endale igas kuus 100 rubla.

Ma tänan ka neid 6 inimest, kes julgesisid ausalt öelda, et a/ü neile midagi ei paku ja sealt välja astusid, sest mina hindan rohkem tõe näkkuütlejaid, olgugi tõde valus kuulata, kui seljataga kirujaid.

Lõpuks vabandan ma nende a/ü liikmete ees, kellele ma möödunud aastal ei suutnud midagi moraalset ega materiaalist pakkuda ja tänan Teid usalduse eest.

H. Tukkk

ÕNNITLEME JUUBELIL

Tilluke killuke säravat õnne, tilluke killuke midagi head. Tilluke killuke soojendab hinge, seda Sa ometi tead.

80

MARIE UUSTALU 11. jaanuar

75

ILSE TUBERIK 20. jaanuar

70

ANNA ROOSIMANNUS 18. jaanuar

ANETE JAAKSON 29. jaanuar

65

LAINA MIILEN 27. jaanuar

60

HELVI SOOSALU 15. jaanuar

55

VAIME REHE 20. veebruar

VIIVI KAURI 21. veebruar

50

EVI TERASMAA 07. jaanuar

AILI PÄRT 19. jaanuar

GRETA KUTSAR 31. jaanuar

JUTA KALDOJA 31. jaanuar

Jõulu- ja uusaasta tervitusi saatsid Valtu osaihistule:

Kai Põllumajandusühistu, "Tasuja" kolhoos, Mahtra kolhoos, Raiküla kolhoos, Kehtna ST, Valgu sovhoos, Rapla Riigimajand, Purila Osaihing, Varbola sovhoos, Rapla TootjateLiit, "Kalev," o/ü "Rävala", Eesti Looduskaitse Selts, Rapla

Piimatööstus, Rapla AVB, Rapla TK, Rapla Varumiskontor, Rapla TK ÜTE Ühendus, Pirgu Arenduskeskus, Osaihing Rapla KEK, Rapla II KK, Kehtna Vallavalitsus, Rapla Trükikoda, Pärnu Kooperatiivkaubastu, a/f "Pärnu", a/s "Tavern", Rõngu Tehas, o/ü "Arteto"

Juhatuses 03. detsembril 1991. a.

TÖÖLT LAHKUNUD

- IVAN KARLITSHUK - omal soovil 21. 10. 91. a.
- ANDRES HINNO- omal soovil 21.11. 91. a.
- ILLAR SOPP- omal soovil 26.11.91. a.
- AINO SCHMIDT- omal soovil seoses talupidamise taastamisega 01. 01. 92. a.
- TIIA PIHLAP - omal soovil 01. 01. 92. a.
- HENDRIK PÄÄRMA - omal soovil 16. 12. 91. a.
- KAJA RINALDO- omal soovil 07. 11. 91. a.
- MEELIS MÜKKER - omal soovil 03. 10. 91. a.

Juhatuses 08. jaanuaril 1992. a.

1991. a. finants- majanduslikud tulemused.

1991. a. tulemused finants-majanduslikus mõttes olid o/ü- le rahuldavad. 1. jaanuari seisuga oli arveldusarvel 2,5 miljonit rubla, millest maksime 0,5 milj. rubla pikaajalist laenu. Täna seis jääb o/ü arvele veel 1,4 milj. pikaajalist laenu. Rahaline seis

OTSUSTATI anda tasuta Kehtna valla munitsipaalomandusse Valtu ja Ingliste lasteaedade ja klubide inventar. Seoses nende asutuste töötajate üleviimisega valla palgale, otsustati nad jätta osaihistu liikmeks.

KOHUSTATI a/ü esimeest T. Teetsi ja tema asetäitjaid M. Kaske ja A. Leinbergi otsima firmat, kes hakkab majandis tegelema puhta vee probleemiga.

võimaldab 1991. a. maksta dividende 10% ja tõsta palkasid maksimaalselt 100%.

Tulemusi on andnud iseseisvate ühistute loomine - on õpitud oma raha lugema. Raske on teenindavatel ühistutel, sest õigete teenuste hinda järjest kallinevate materjalide ja tagavaraosade puhul oli

(JÄRG LK.8)

August Isaku mälestused I maailmasõja päevilt

Kui aga lõhkes esimene kranaat meie lähedal, olid neil ka üsna kärmed jalad varvast laskma. Teine pauk oli juba täpsem. Sihiks oli muidugi meie aerostaat, see aga nihkus paigas. Koristasin presenta, millised olid palli alla pandud. Kranaadi visina peale muidugi pikali maha. Muld kattis keha. Maast ülesse edasi metsa tuka varju ja tabavus oli segi.

Kolisime endid täielikult metsa alla, aga kuuendal juunil rooskis ikkagi meid siit välja. Mina puhkasin öösesse valvekorra järel palatis, kuulid lendasid üle. Teised olid tagapool, need said sasida. Nähes, et meiele siin ikkagi rahu ei anta, nihkusime vähe kõrvale Liksino jaamakohta Sastenki-Stupini külasse.

Elasime siin vahel palatides, vahel majades. 26. juuni ööl läksime jälle üle jõe, paika, kus enne oktoobri kuus olime peatunud, seitse km. Sastenki-Stupinist jäime peatuma vaid mõneks päevaks, siis jälle Dvinski suunas natuke tagasi. Jäime põllu servale saare metsa alla aplaagrisse.

Aga hommikul videviku aegas, kui vaenlase lennukid linna suunas üle linna lendasid ja patareid tule avasid lennukite pihta, olime sunnitud varju otsima alla langevate sarabnelli kildude ja hiilide eest.

Nii kestis see 18. juulini, siis kolisime 25 km eemale Riia- Orlovi raudtee ääre. Siin asus ka meie tagavara jaam. Milline meist Lubliinis maha jäi, nüüd jälle ühinesime.

Kohale jõudes läksime seltsimehega lähedale ojasse silmi pesema. Tagasi tulles tuleb veltveebel vastu. Küsib, kus teie sitased olite lugemise ajal. Tund aega püssi alla.

Meil oli küll rühma ülemaga räägitud, aga see tundis mingit viha meie vastu, ja tuligi püss selga võtta. Omad katkised saapa nirud rihma vahele ja palja jalu tilkusin aja ära.

Järgmine päev 19. juulil asusime Dvinski

29. juunil 1917 sõjaväljal

(Taugapilsi) rongile. 21. olime jällegi Riia Tukumi liinil 26 km Riist Oseri jaamas ronisime rongist välja. Järgmisel päeval see on 25. juulil marssisime mööda raudteed järgmise jaamani, s.o. Kemerni. Siin asub tervishoiu asutusi mitmesuguste vannide näol.

Palli viisime mõne kilomeetri liini lähemale metsa alla, ise asusime alevisse. Sakslane pommitas tihti kalevit laevadelt, kuid suurem jagu pommid jooksid maasse ilma lõhkematta. Inimohvleid oli selle

pommisaju peale vähe. Majas olemise tegi halvaks, sai rohkem väljas viibitud, et mitte risude alla jääda.

29. olime Sveaburgi pallega väljas, algas eemalt meie pihta laduma pärast alevit. Mööda kivi teed oli prajasti polk alevist läbi minemas vahetusele. Üks kranaat kukkus kesk teed, tegi elu lõpu 40 soldatile ja 50 sai haavata. Lähedal olev maja oli üle pritsitud vere ja inimjätmetega.

Langenute viimased jäsemed aga puhkavad siin kabeli juures omapärase ilusa lameda krooniga tamme

all ühes hauas. Kolmandal augustil läksime alevist kilomeetri võrra edasi. Oleme jällegi suve majas. Alevis käisime vahest sauna tegemas. Aga see toiming ei lõppenud alati hästi. Vahest, kui pommi rahe tugevaks läks, tuli saunast aadama ülikonnas jalga lasta. Meie seisukoha lähedale raiesmikule asus polk puhkusele palatitesse elama.

Meie teekond palli juure käis palatite vahelt läbi. Ühel hommikul palli juure paistis nagu oleks palatisi vähemaks jäänud. Lähemale jõudes selgus, et mitmesse

Vitebski kubermangus 1917.

kohta, kus õhtul palat oli jäänud soldatitega, öösel sinna trehtri auk oli tekkinud. Ainult riismed lipendasid võsa külles. Nii oli ent õõrahu siin paljude elu riisunud.

Nõnda möödus elu siin vahest üsna verine, vahest sõjamehe kohta üsna rahuldav, kuni 1. septembrini. Nüüd marssisime jällegi jaama, kust olime rongilt maha tulnud siia tulles. Sest Kemerini rongidel sõita ei luband Saksa valitsus.

Öösel tossutas meid raudruun Riia poole. 3. septembril olime jällegi Dvinskis. Peatusime päeva ajaks, 5. läksime 20 km Riia poole Stastenski-

Orbidani külasse. Elasime siin mitu päeva üsna rahulist elu. 12. septembril kui meie pall vaatluseks õhus oli, tiirles Saksa lennuk jäsku palli kohal ja süütas selle. Vaatlejad korvis langesid. Teine oli maha kukkudes surnud, teine oli end kikivarval hoidnud, see elas pool päeva ja suikus ka igavesele unele. Meie püssi kuulid ei näinud lennukile ka midagi tegevat, liugles rahulikult omade poole.

Ka see õhtu kolisime endid vähe edasi Orbidani külasse, saime endile ka uue laeva. Kaevasime mäenõlvakule koopa, kuuse okstest katus peale, nii

saime endile kuhu võisime palli mahutada angaari.

Ilmad on meile tegevuseks halvad ja tuulised, elu kulgeb enamast valve teenistusega. Ligi jõuavad ka rahu pühad jõulud. Muidugi ei ole meil nendest midagi rõõmustavat loota, aga siiski ehk juhtumisi saadetakse tagalast mõni kotikene. On seegi küllalt rõõmustav.

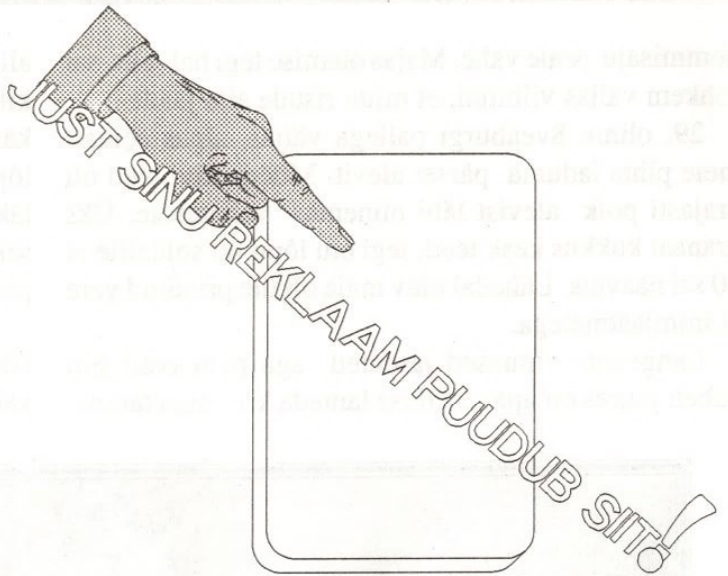
Jõulu laupäeva õhtul viisime palli angaarist välja ja korraldati väike näidend, tegelased muidugi omast koosseisust. Ka kotike saabus, sisuks oli uus testament, mõni kompu ja piskviit. Kiri kotikese oli Petrogradist, muidugi vene keelne nagu testamentki.

Need olid minul kolmandad jõulud mundrit kandes üle elada ja möödusid rahulikult ilma häireteta.

Kirjutanud 31.X11

1916. a.

(Järgneb)

KROONIKA VEERUD

KUI KAUA VEEL?

“...Meie appihüüdele ei reageeri kolhoosis keegi. Oleme saatnud esimehele sõna, kirjutanud talle mitu kirja, kuid ei mingisugust korraldust. Kahju, väga kahju on loomadest. Miks neid üldse peetakse, kui pole süüa anda? Veega ei jõua ka meie nendel hinge sees hoida.” (“Võidu” kolhoosi seatalitaja kirjast toimetusele)

Viimastel päevadel on “Võidu” kolhoosi seatalitajatel külas käinud võõraid. Tõde majandi seakasvatuse vähikäigust on juba ulatunud oma rahva kõrvust kaugemale. Kuid olukord pole karvavõrdki paranenud, pigem vastupidi. Kui kaua veel tuleb töötada rasketes tingimustes, kui kaua näha nälja ja niiskuse käes kanguvaid loomi? Nendele küsimustele tahavad saada “Võidu” kolhoosiesimehelt Aleksander Saarelt ja juhatuselt vastust kõik majandi seatalitajad.

Uuetoa laudas on kahel talitajal üle 200 sea. Väljast pole hoonel vigagi, kuid sisenemisel tabab esimene pilk lagunenuid söödakööki. Tuul puhub siia sisse igast ilmakaarest, külm on teinud klõbisevalt kõvaks kartulihunniku. Talitajad võdisevad paksude rõivaste sees, süssitavad märgade puudega aurutajas vett soojaks.

Paar virtsase seljaga kärssnina jookseb vahekäigus. Väljatulek pole ju mingi kunst, sest sulud on lagunenuid. Rändama ajab tühi kõht. Mitmekümne sentimeetrine virtsakiht katab põrandaid. Ei siin ole suvel käinud ükski remondimees.

Paaril emisel on taga pisikesed põrsad. Nendelgi tuleb elada niiskuse ja auru käes, sest allapanuks pole toodud ei peotäit põhku ega pätsi turvast. Nüüd on notsud siiski erksamaks läinud. Talitaja ise tõi sulgu suure kasti, tegi sellesse augu. Ostis elektrijuhtme ja pani kasti pirmi põlema. Virt on määrinud loomad rohekashalliks ja ainult kuju järgi saad neid sigadeks pidada.

Adeele Niinsalu ja Laura Metsa. Kaks väsimatut inimest, kes on kolhoosi lihaplaani täitmiseks kulutanud palju öid ja päevi. Toredaid, ilusaid põrsaid on nad uues sigalas kasvatanud.

“Ega teiegi saa meid aidata;” kaebasid nad vesiste silmade ja väriseva

hääli. Jah! Kunagi oli siin kord majas, kuid nüüd: tagurpidi tahad välja minna. Emised on teravate selgadega, kangunud paragahvina kõveraks. Puupakkudest põrand on sigade poolt üles tuhitud, igal pool lainetab virt.

Väljas oli 30 kraadi külma, kuid kaloriiferi ahju polnud panna puupilbastki. Alles keskpäeval kella ühe paiku tõi traktor kelgutäie kuivi puid.

Mitu pesakonda põrsaid külmetas virtsasel põrandal. On olemas ka selliseid sulge, kus pole ainsatki kuiva kohta. Sead seisavad kõssis nii öösel kui päeval.

Ei ole elu rõõmsam ka hobusetalli kõrval ja Lau sigalas. Esimene sigala on niivõrd niiske ja aurune, et sigade asemel näed liikumas ainult ähmaseid kogusid. Vesi ja virts ei valgu laudast välja.

Hõre uks ja katkised aknad ei lase kuidagi arvata, et selles hoones talvel loomii peetakse. Ometi on Lau vanas laudas 54 siga. Otsime neid härdatanud põrandalt. Viimaks märkame sügavat auku ja selle kohal hingeauru.

Ei tahaks uskuda, et need kurvad pildid on pärit “Võidu” kolhoosist, kes kunagi sai partei ja täitevkomitee rändlipu. “Võidu” majand oli ju liha tootmisel hea kuulsusega

Kes on süüdi seakasvatuse allakäigus? Nimelt seakasvatuse allakäigus, sest veiselautades on kord majas. Eeskätt majandi juhatus ja esimees A.Saar. Nendelt tahamegi teada, miks pole suvel korda tehtud ühtki sigalat.

Tootmisvalitsuse peazootehnik V.Kurtmann ja inspektor K.Pöder leidsid lahenduse. Arvestuste kohaselt on mõistlik jätta ületalve 92 emist, lisaks neile 150 elujõulist põrsast, pluss varakevadel sündivad põrsad. Neid loomi saab korralikult sööta. Kiiresti tuleb asuda ka sigalate remondile. Mõttega ühines ka majandi juhatus.

Miks pole seda aga täidetud?

Või oodatakse, et külm ja nälj hakkavad ise loomade arvu vähendama?

H.Kaldma

(Lühendatult ajalehest “Ühistöö” Nr.10(108)

Teisipäev, 22. jaanuaril 1963)

SÕNA ON

E.Vilde nim. Juuru Keskkooli direktoril Juhan Märjamaal.

Juuru Keskkoolis õpib praegu 435 õpilast. Ligikaudu niisugune õpilaste arv on meil püsinud alates 1983. a., kui valmis uus koolimaja. Neid õpetab ja ohjab 35 õpetajat. Inglisele kaib Juuru koolis 63 õpilast. Äsja lõppes esimene trimester. Siis ka lühidalt sellest, kuidas Inglise piirkonna õpilased on õppinud, s.o. kuidas nad on täitnud peamist kohustust kooli, vanemate ja tuleviku ees. Hindele "5" õppis Inglisele üks õpilane: ELE VAHTMÄE(Va). Hindele "4" ja "5" õppis 6 õpilast: KAIRI VAARPUU(IIb), KARIN RADIKO(IIb), TRIIN MUULMANN(Va), PIRET LEPIKULT(VIb), MAIVE PETERSON(VIb), RAILI VAARPUU(VIb). Puudulike hindeid oli aga hoopis rohkemal õpilastel, nimelt 15. õpilasel, neist keskkooli klassis õpijail kolmel õpilasel. Käitumishinne oli mitterahuldav seitsmel õpilasel, põhjuseks põhjusetu puudumised. Koolist pidime välja arvama kolm IX klassi õpilast: ANU AMMERMANN, AILI ROOSAARE ja KALMER RIISMETSA, kellel oli puudumiste ja halva õppimise tõttu tunnistusel nii palju puudulikke hindeid, et sellel õppeaastal IX klassi ja seega kogu põhikooli lõpetamine ei tule enam kõne alla ja pole ju mõtet vanemate raha ilmaaegu kooliskäimisega kulutada.

Kui võrrelda Inglise õpilaste õppimist teiste piirkondade õpilastega, siis on siinsetel õpilastel suhteliselt rohkem puudulikke ja suhteliselt vähem hästi õppijaid õpilasi, võrreldes Juuru ja Järlepa õpilastega. Samuti on suhteliselt rohkem puudulikult õppijaid ka Kuimetsas. Ilmselt avaldab mõju endiste majandite äärealade kurb saatust ja staatus. Selle õppeaasta I trimestri järel seda halvasti edasijõudvate õpilaste suhtarvu kohta siiski ütelda ei saa. Võrrelge: Inglise õpilasi on 1/6 õpilaste üldarvust, neist õppis puudulike hinnetega 15 terve kooli 118-st puudulike hinnetega õpilastest. Terves koolis õppis aga ainult hindele "5" neliteist ja "4" ja "5" 60 õpilast.

Juuru Keskkool on traditsioonilise õpetamisega kool. Me ei õpeta süvendatult ühtki õppeainet, koolil pole ei humanitaar- ega reaal-, ega ka mingit muud kallakut. Samuti ei ole meil ei Steineri, Montessori ega mingit muud alternatiivõpet. Mingeid erilise uuendusi koolis pole. Mina näeksin ainult uuendusvajadust selles, et õpilastel oleks suurem valikuvabadus õpitavate õppeainete osas alates 6. või 7. klassist, kui õpilane on alghariduse kätte on saanud, kui ta on lugema, kirjutama ja arvutama õppinud. Siis peaks õpilane saama iseenda soovil ja vanemate ning õpetajate soovitusel teha valiku, milliseid õppeaineid ta rohkem, milliseid vähem, milliseid võib olla üldse mitte, õpiks, et pääseksid rohkem esile ta individuaalsed võimed, lapse kordumatu omapära. Kahjuks pole see praegu võimalik, kuna pole selleks õpetajaid, pole ka raha, et klasse mitmesse rühma jagada. Loodan, et tulevikus on. Praegu võib seda rakendada eksamite puhul. XII klassis on viis lõpuksamit, milledest ühe, kirjandi, määrab haridusministeerium, kaks eksamit määrab kooli juhtkond ja kaks eksamit valivad õpilased ise, kusjuures iga õpilane võib valida erineva eksami, selle, mis talle kõige rohkem meeldib. Üldse eksamitest. Ka sel õppeaastal alustame eksamitega kuuendast klasist, kus on eksam ühest põhiaainest. Alates VII klassist on üleminekuksameid kaks, nendest ühe määrab kooli juhtkond, teise valivad õpilased ise. IX klassis on kolm lõpuksamit: kirjandi või ümberkirjutuse emakeelest määrab haridusministeerium, teise määrab kooli juhtkond ja kolmanda valib õpilane ise. Muus osas võib aga tark ja töökas õpetaja oma õppeaines võimekale anda rohkem, sellelt nõuda ka rohkem ja oma aines vähemvõimekalt nõuda vähem, ühesõnaga rohkem diferentseerida õpetamist ja küsitlemist. See on õpetjale lisakoormus, seepärast pole ka alati võimalik.

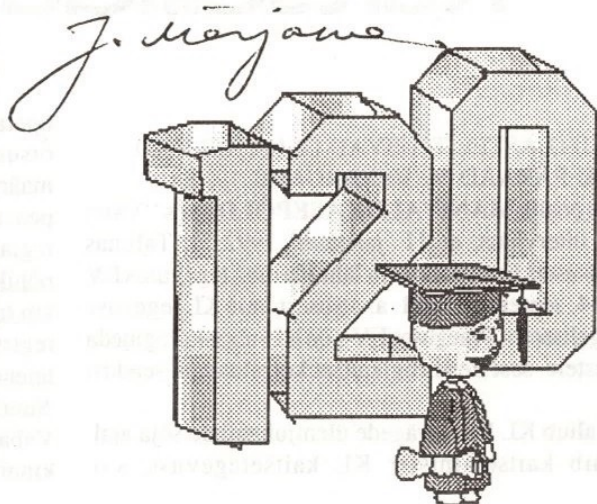
Millised on Juuru Keskkooli suuremad kitsaskohad? Kuigi meie Eesti

Vabariik sipleb suurtes majandusraskustes, ütlevad paljud poliitikud, loovintelligentsiesindajad ja ühiskonnategelased, et majanduskriisist hulka hüllem on meie ühiskonna moraalne kriis. Nii on ka koolis. Kui ühikonnas ei taheta enam tööd teha ja vaeva näha, vaid tahetakse ainult äritseada, saherdada ja kergesti raha teenida, ratsa rikastuda, siis koolis on langenud õpihimu, tahtmine õppida, tahtmine pingutada, seega ka tahe teha tööd, õppimine on aga ju õpilase vajalik ja tähtis töö.

Kuna õpime suhteliselt uues majas ja ka koolimööbel on suhteliselt uus ja kabinettide juhatajad on olnud korra ja puhtuse osas oma kabinettides nõudlikud, siis on maja ja mööbel suhteliselt hästi hoitud. Seega suuri kooli majandamisega seotud muresid pole. Ka kivisütt on piisavalt ja katlad on korras. Nii et sooja saame. Kui oleks vaid vähem tugevaid tuuli, mis meie suurte akendega koolimajast lausa läbi puhuvad, mistõttu klassiruumid pole alati küllaldaselt soojad. Kui mõni väiksem majandus mure paneb lausa vanduma. Nii on otsa lõppemas tavaline kriit! Ei ole ka spetsiaalseid viltpliiatseid, millega kirjutada grafoprojektori kiledeledele, kuigi vajalikud vahendid on kõigis kabinettides. Olime seni ainus keskkool maakonnas, kus õpilased lõuna eest ei maksnud. Eelmise rahandusaasta kokkuhoiu arvel toitlustame õpilasi tasuta ka jaanuaris. Siis peavad aga õpilased lõuna eest maksma hakkama. Praeguse oli lõuna maksumuseks kolm rubla. See läheb aga kindlasti kallimaks, kuna toiduainete hinnad on tõusnud ja tõusevad pidevalt.

Suur mure on selles, et meil ei ole inglise keeles ja keskastme vene keele õpetajat. Inglise keel on paar kuud üldse õpetamata. Nüüd õnneks saime inglise keelt õpetama kohakaaslase, kes aga põhitöö kõrvalt ei saa anda nii palju tunde kui vaja. Vene keelt keskastmes aga õpetavad kas klassijuhatajad või algklasside õpetajad. Rääkimata sellest, et keskkooli klasside õpilased tahtsid õppida soome keelt, õpetajat aga pole. Ka mitmete teiste õppeainete õpetajad on juba pensionieas, kuid on kooli vajadusele vastu tulnud ja jätkavad õpetamist. Õpetajad on nagu teisteski koolides: on nii oma töö kui õpilaste õppimise suhtes nõudlikke õpetajaid, on ka vähem töökaid, mugavamaid, vähem nõudlikke õpetajaid. Aga ehk ongi nii parem, kui ühe õpetaja tunnis ja tunniks õppides peab õpilane palju pingutama, siis teise vähem nõudliku õpetaja tunnis saab õpilane kergema pingutusega hakkama, toimub iseregulatsioon.

Selle õppeaasta kõige suuremaks ettevõtmiseks on Juuru kooli 120. aastapäeva tähistamine ja selle raames toimub Juuru kooli vilistlaste kokkutulek 7. märtsil. Ootame kõiki Juuru kooli, mitte ainult keskkooli vaid ka vabariigiaegse algkooli ja sõjajärgse 7-klassilise kooli lõpetajad, oma vanasse kooli kokkutulekule.

(ALGUS LK.3)

raske määrata. Aasta lõpuks raskendas tööd ka süvenev kütusekriis. Tootjad ühistud said oma ülesannetega hästi hakkama. 1992. a. tuleb isemajandamisel edasi minna. Milliste vormidega, seda otsustatakse veebruaris, kui on vastu võetud omandireformi seadus.

OTSUSTATI:

- * tõsta kõikide ühistute töötajate palkasid jaanuarikuus 100%.
 - Edaspidi töötavad ühistud ise välja oma töötasustamissüsteemi.
 - * välja maksta 1991. a. 10% dividende. Ühistud, kes maksavad oma töötajatele 6 kuu palga ulatuses lisatasu, maksavad kõik dividendid ise, teiste ühistute töötajatele maksab 3% ühistute liit.
 - * et sanatooriumide tuusikute maksumuse kompenseerimise küsimuse oma töötajatele otsustab iga ühistu iseseisvalt.
 - * rahuldada ehitusühistute taotlus moodustada iseseisev aktsiiselt ja anda talle ajutiselt rendile ehituslikud põhivahendid.
- Pearaamatupidaja kohusetäitjaks kinnitati ajutiselt kuni 01. aprillini 1992. a. MARJE SEERSANT.
- TÖÖLT LAHKUNUD:**
- VAIKE VAARMA- omal soovil 02. 01. 92.a.
- ELDOR VAKSMANN omal soovil seoses pensionile minemisega 25. 01. 92. a.

VELJO SINIKAS- omal soovil 01.02. 92. a.

HURMAS KAURI- omal soovil seoses talupidamisega 16. 03. 92.a.

MIHAIL SHPILKA- omal soovil 15. 12. 91. a.

IVAN GNILJANSKI - --- « ---

VLADIMIR JAKOVENKO- --- « ---

VLADIMIR TSHUBERA- --- « ---

VASSILI PRODANETS- --- « ---

VASSILI DRAGUN- --- « ---

MIHAIL VIZITSHKANTIS- --- « ---

FJODOR DRAGUN- --- « ---

Seoses üleviimisega Kehtna vallavalitsusse vabastada töölt 01.01. 1992. a.

REET TEETS, TIINA LINAMÄGI, TIINA RADIKO, KOIDU LEINBERG, ILKA KÄSK, URVE LÄLL, MAILA SEPMAN, VALENTINA SULU, MILVI REBEL, SIIRI LEINBERG, HELLE PÕLD, HERMIINE JÕGI, GERTTENGERMAA, ANNE-LIIS KODU, HELGI SUSSI, EVA HINDREMÄE, NADEZDA VIRMA.

EESTI VABARIIGI KAITSELIIT

ostab ja võtab kingitustena vastu

kõikide riikide armeedes kasutusel olevaid

KAITSEVÄRVI VORMIRÕIVIAID,

NÕÕRSAAPAID, RELVI,

LASKEMOONA

ja muud varustust

Tel. 422-232

Kaitseliidu töömait

* KAITSELIITLASTEL TOHIVAD OLLA RELVAD

* KAITSELIIDU PARAAD 24. VEEBRUARIL

Eesti Kaitseliidu pealik MANIVALDKASEPÕLD ütles "Valtu Lehele" antud intervjuus, et 11. jaanuaril 1992. a. Tallinas kesknõukogul otsustas Eesti Kaitseliit lähtuda oma tegevuses EV ÜN Presiidiumi 4. septembri 1991. a. otsusest, mis KL tegevuse teatud määral legaliseeris. Praeguses EV-s on KL-ul raske tugineda mingitele seadustele, sest Eesti riigikaitset korraldavaid seadusi ei veel olemas.

Põhikirja järgi allub KL kaitsevõgede ülemjuhatajale sõja ajal. Rahu ajal juhib kaitseminister KL kaitsetegevust, s.o.

operatiivväljaõppe ja sõjalise varustuse alasi. KL kesknõukogu otsustas, et kuni põhiseadusliku kaitseministri ametisse määramiseni peab KL nende ülesannete täitjaks kaitsejõudude peastaapi. KL kesknõukogu kiitis heaks KL juhendi, mis reglementeerib kaitseliitlastel relvade olemasolu. Vastavalt KL põhikirjale võib kaitseliitlane hoida kodus arvelevõetud relva, kui tal on selleks KL maleva pealiku luba. Eraldi politseis relva registreerida pole vaja. Kodus relvahoidmis- ja omamisluba laieneb loomulikult ka nendele talunikele, kes on KL liikmed. Suurimaks ürituseks lähiaegadel, milles KL osaleb on KL paraad Vabaduse platsil 24. veebruaril. Kui valitsus oma lubadustest kinni peab, siis võib paraadil näha pooltuhandet vormirõivais ja

2.september 1990.a.

Kaitseliidu Valtu ja Inglise rühma mehed riigipiiril, Komarovka küla lähedal EW piiritulpasid paigaldamas.

Siis veel relvadeta....

Aare Hindremäe foto.

relvis kaitseliitlast. Viimased visiidid E.Savisaare ja A.Rüütli juurde on leidnud nendepoolset positiivset vastukaja meiepoolsetele soovidele. Samuti kohtus KL esindus detsembri keskpaigus Baltimere Laevastiku viitseadmiraali A.Beloviga. Peamiseks vaidlusaluseks küsimuseks oli Tallinas asuv omaaegne Kaitseliidu Peastaap, mida me endile tagisi taotleme, kuid kus okupatsiooniaastail leidis enesele peavarju eelpoolnimetatud laevastiku peastaap. M.Kasepõllu arvates on A.Belov mees, kellega on võimalik mõistlikult asju ajada, kuigi kindlaid tähtaegu maja tagasisaamise suhtes maha ei panda.

Et KL vajab praegu ja tulevikus ka erudeeritud ja kogemustega ohvitseri, siis algavad veebruaris Kaitsejõudude peastaabi juures

kahekuulised ohvitseride kursused. Kes soovib end kursustele registreerida, peaksid pöörduma oma maleva pealiku poole. Kursusel osalejatelt ei ole eelnevalt nõutud ei NL ohvitseri auastet ega kõrgharidust.

Kui veel tulevikuplaanidest rääkida, märkis M.Kasepõld, siis on Kaitseliidul kavas oma juhtimise alla võtta isamaalised noorteorganisatsioonid (Noorkotkad, Kodutütred), samuti Naiskodukaitse. Plaanis on ka oma trükise asutamine.

Lõpetuseks rõhutas Manivald Kasepõld veel, et praegu on Kaitseliidu peamine ülesanne kaitsta Eesti riiki ja rahvast, sest seda, mis võib juhtuda nädala paari pärast, on raske ette arvata.

A.Hindremäe

SA TAHAD

osta, müüa, vahetada, rentida, õnnitleda.

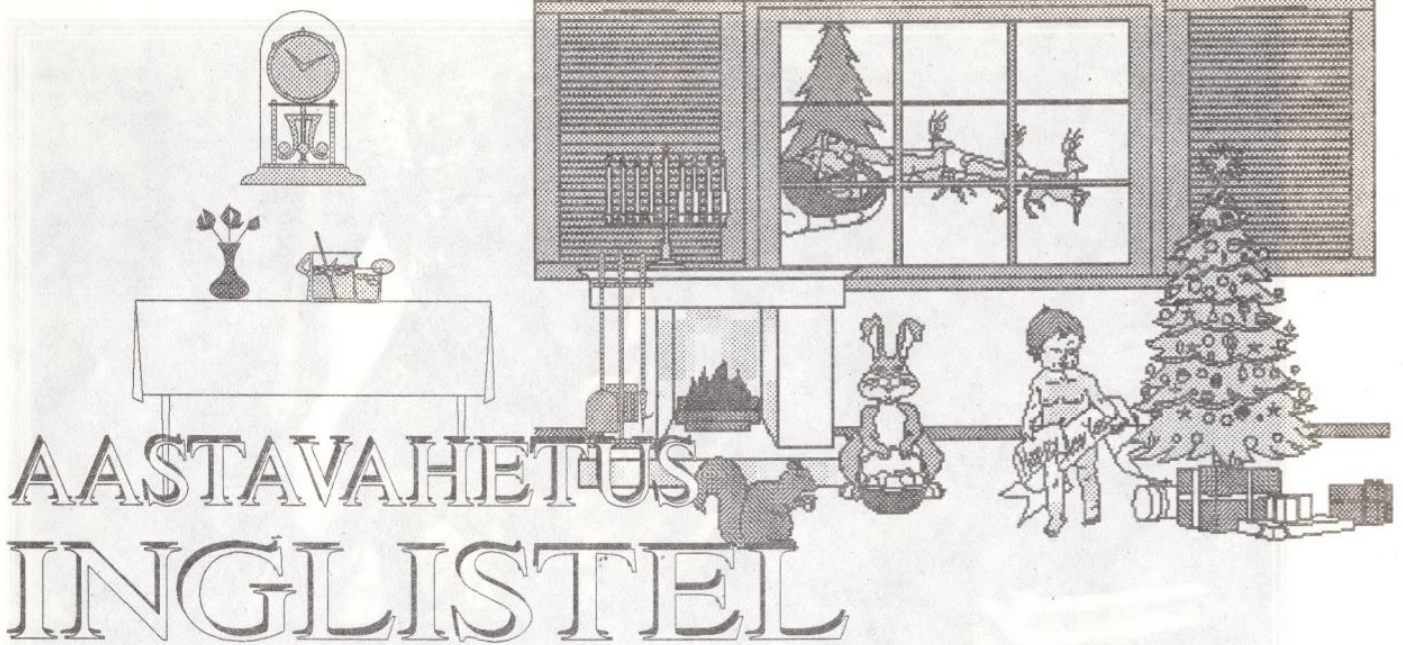
Kasuta "Valtu Lehe" poolt pakutud võimalust!

Võimalus on soodne, sest leht jõuab 325 VALTU POÜ peresse, kõigis külades.

Kuulutusi ja reklaami saavad avaldada kõik soovijad.

JA SEDA KÕIKE TASUTA.

AASTAVAHETUS INGLISTEL

Reedel, 20. detsembril pidasid Ingliste lasteaia lapsed oma jõulupidu. Jõultaadi tulekuks olid selgeks õpitud palju luuletusi, laule ja tantsu. Suur rõõm oli jälle näha lastel, et ka sel aastal leidis jõuluvana tee nende lasteaeda ja kaasas olid tal ka suured kingikotid.

Peale lasteaia käiku külastas jõuluvana veel Ingliste klubi 23. detsembril. Sellele peole olid kokku tulnud Ingliste, Pae ja Lau küla lapsed päris väikestest kuni kooliaelisteni välja. Palju lapsi jäi aga tulemata, sest tolle päeva ilm oli kole tuisune ja bensiini kriis andis end kurjast tunda. Seekord oli jõuluvanal kaasas palju lähikondlasi (päkapikud, lumivalgeke, jännes, rebane, hunt, uusaasta poiss ja vares). Enne kinkide jagamist pidid nad palju seiklusi läbi tegema, enne kui laste juurde jõuti.

Enne vana- aasta lõppu said osa lapsi käia veel korra Tallinna Draamateatris, kus etendus jõuluvahaja näidend "Lobasuu ja pingviin".

Peale aastavahetuse tralli ja mürtsu ootas Ingliste klubi uuel aastal, 3. jaanuaril oma inimesi esimesele kohviõhtule. Tantsuks mängis ansambel "BRÄNDI", nurgas seisis ehteis näärpüü ja sööklas oli avatud kaasaja olusid kajastav puhvet.

Nii sai mööda vana-aasta ja algas uus 1992. aasta Inglistel.

TIINA LINAMÄGI

NÜÜD TULE JA OSTA!
TALUNK,ETTEVÕTJA, METSAMEES!
Õige valik on JONSEREDI mootorsaag!

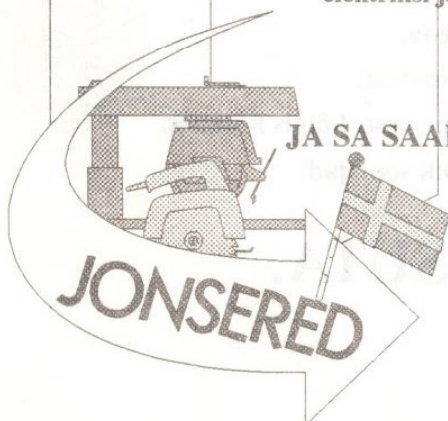
Rapla Agrovastustusbaas pakub suures valikus (1992.a.kataloogi alusel 11 erinevat varianti) elektrilisi ja bensiinimootoriga mootorsaage JONSERED. Hinnad alates 1600 FIM.

Samuti on saadaval ketid, saelatih, viilid, teritusabinõud, kiivrid ja palju muud.

VALI JONSERED

J A SA SAAD ENDALE MUGAVA, TÖÖKINDLA JA TURVALISE SAE!

KÜSI TELEFONIL 56-326

Arvo Kuldkepi foto

"ÜHISTÖÖ" võrkpalli-karikas Valtu naiskonnale!

Alus toimunud võrkpalli finaalvõistlustel kohtus Valtu Järvakandi naiskonnaga ja võitis pingelise kohtumise 3:1 .

Valtu naiskonda kuulusid:

MALLE PAUGUS, MAILA SEPMAN, ULVI ILLUP-MÄGI, MAIE ENNI, ANNE ARCHIPOV, ENE TAMMSAAR, VILVE KOIT, MARGE OLJU, TIU LIIVAK.

MÄLESTAME

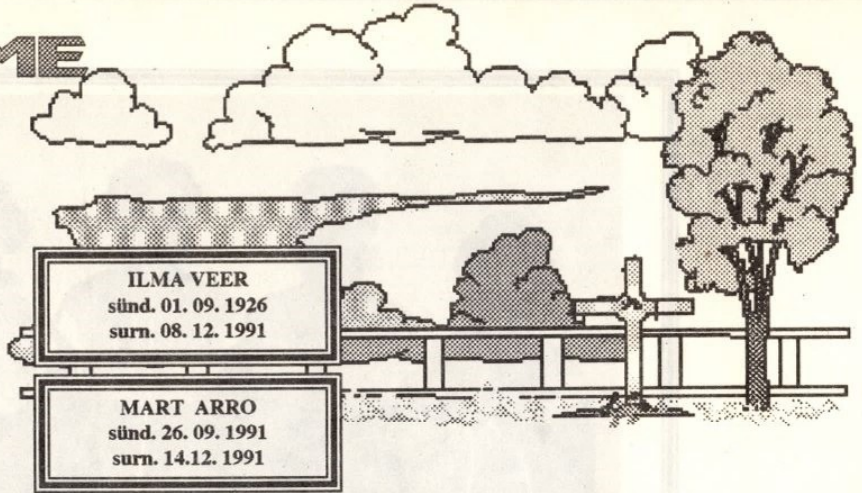
ILMAR KALDA
sünd. 08. 06. 1926
surn. 31. 10. 1991

LINDA VÜRST
sünd. 05. 03. 1991
surn. 23.11. 1991

HILDA LEINARU
sünd. 05. 03. 1909
surn. 29. 11. 1991

ILMA VEER
sünd. 01. 09. 1926
surn. 08. 12. 1991

MART ARRO
sünd. 26. 09. 1991
surn. 14.12. 1991

A/S" Estonian Grapic Center"
valmistab kõrgkvaliteetseid
makette:

- * asutuste ja firmade planketid
- * nimekaardid
- * raamatud ja broshüürid

Teie käsutuses on kaasaegsed arvutid ja laserprinterid

ELUVAH SÕBRAD

A/S "Estonian Graphic Center"

teeb asutustele ja eraisikutele
kõikvõimalike dokumentide
valguskoopiaid.
Teave tööpäeviti
telefonil 56-134
kella 9-16

ühe A4 formaadis lehe hind vaid 2.50

HELISTA JUBA TÄNA !

Toimetaja: AARE HINDREMÄE
Arvutiküljendus: Rainer Alas
VALTU LEHT
Toimetus: 203500 Rapla tel.62-632
Trükiarv 700 Hind 3 rbl.
Maht 1.5 trükipoognat
Trükikoda "Kommunaalprojekt"

Ajalehe makett on valmistatud
"Estonian Graphic Center"
arvutil IBM 286 AT "KOUWELL"
pakettide "Word of Windows 1.1"
"Page Maker 4.0" ja "A&L Ed. 3.0"
abil.